

امتحانات مرکز تكمیلی

نمان پاگلکشی: ۱۷	نمره: ۱۵	مختبری: ساخت برگزاری: ۹	حضوری: چهارچهارم
نمان پاگلکشی: ۱۷	نمره: ۱۷	مختبری: ساخت برگزاری: ۱۰	حضوری: پنجم

مهر حوزه آزمون

كتابات اندیشان	کد اسماحی	۳۹۷۳/۰۶
تاریخ اسلام	تاریخ اسلام	۱۳۹۸/۰۶/۰۵
عواین	فقهه	۲
کتاب	دروس تمهیدیه فی فقه الاستدلالی	
بعد و در	جلد سوم : قضا، شهادات و اقرار	
حدیثات	نذردار	

نام و نام خانوادگی: کد طلیکی: استان: شهرستان: مدرسه علمیه:

۱- از دیدگاه مصنف مناسب ترین عبارت برای تعریف قضاۓ کدام است؟

• /A

• 18

• 10

۳- مقصود از «سائل» در روایت «سالته عن السائل الذى يسأل بكته هل تقبل شهادته؟» کیست؟ چرا؟

- الف. الولاية على الحكم شرعاً بين المتخاصمين □
ب. مجرد الحكم ولو من لا ولالية له عليه □
ج. الحكم ممن له الولاية على ذلك شرعاً □
د. الحكم بين المتخاصمين لرفع الخصومة □

٢- تعريف دقيق «مدعى» در نگاه مصنف چیز
الف. من يكون ملزماً بالإثبات. □
ب. من يدعى شيئاً إلزمانياً. □
ج. من خالف قوله الحجة. □
د. من إذا تكُّن تُركَ □

۲- تعریف دقیق «مدّعی» در نگاه مصنف چیست

الف. من يكون ملزماً بالإثبات. □

□ ب. من يدعى شيئاً إلزامياً.

ج. من خالف قوله الحجة.

د. من اذا ترك ترك.

الف. من اتخذ ذلك حرفه؛ لقرينة منفصلة □

بـ. من يسأل لغير عارض؛ لقيمة منفصلة

ج. من يسأل بكتبه مطلقاً للإطلاق

د. من اتخذ ذلك حرفة: للانصراف

۴- به نظر مصنف مستند حجیت ا

۴- به نظر مصنف مستند حجیت اقرار حیست؟

الف. سیرہ عقلائیہ

ب. شهرت

ج. عرف

د. روایت

- ۵ قول دو -

۵- دو قول درباره چگونگی رسیدگی در فرضی که مدعی علیه از قسم خوردن و رد قسم به مدعی، نکول کند، را ذکر کرده و مختار مصنف را با دلیل بیان نمایید.

۴

۶- قسمت «تعديل» و «افراز» را تعریف کرده و بفرمایید مثال «دو گوسفند، یکی به قیمت ۴ دینار و دیگری به قیمت ۵ دینار مشترک بین دو نفر است. تقسیم این دو گوسفند بین دو شریک به طوری که به هر یک، یک گوسفند داده شود» چه تقسیمی است؟ جواب؟

۷- آیا روایت «البینة علی من ادعا و الیمین علی من ادعا علیه» از دیدگاه مصنف بر عدم اعتبار بینه مدعی علیه دلالت دارد؟
چرا؟

٨- نظر مصنف درباره حجیت شهادت صبی با توجه به روایت «شهادة الصبيان جائزة بينهم ما لم يتفرقوا او يرجعوا الى اهلهم» چیست ؟ توضیح دهد.

٩- باتوجه به دو روایت «أتجوز شهادة النساء في الحدود؟» فقال: في القتل وحده، إن علياً كان يقول: لا يبطل دم امرئ مسلم» و «لا تجوز شهادة النساء في الحدود ولا في القود»، به شهادت نساء در باب قتل چه چیز ثابت می شود؟ چرا؟

۱۰- از دیدگاه فقهای «امامیه» و «اهل سنت» شاهد گرفتن برای «نکاح» و «طلاق» به ترتیب چه حکمی دارد؟

١١- با توجه به عبارت «لزوم التفكك في كل إقرار بلحاظ آثاره فيلزم المفترض بالآثار التي هي في ضرره دون غيرها.» تفكك
در اقرار را با مثال تبیین نموده و دلیل آن را بنویسید.

که سوال زیر مختص طلاب مکاتبه‌ای غیر حضوری می‌باشد:

١٢- عبارت «و تصدق المرأة فى دعواها إنها خلية و إن عدتها قد انقضت الا اذا ادعت ذلك بشكل مخالف للعادة الجارية بين النساء» و تبيين و برأى عبارت «الا اذا ادعت» مثال ذكر كنيد؟

امتحانات مرکز تكمیلی (سطح ۳)

شهریور سال تحصیلی ۹۴-۹۵

رشته‌ای تخصصی، تاریخ، فلسفه، کلام، انسان، هنر و زبان، اخلاق و ادبیات عرب و روسی مهر ۹۴

هزاری:	هزاری:

۳۹۴۲/۲۵
۱۳۹۵/۰۶/۱۲
۲
دروس تمدیدی فی الفقه الاستدلالی
جلد سوم: کتب فقہ (ص ۵۰-۹)، شهادات (ص ۸۶-۵۱) و اقرار (ص ۱۱۳-۱۰۷)

مهر مدرسه

نام و نام خانوادگی: کد طلاب: شرکت: آستان: مدرس:

۱- روایت «من جعل قاضیاً فقد ذبح بغير سکین» دلالت بر کدام گزینه دارد؟ ص ۱۳ س ۱۲

.۰/۵

- الف. قضاؤ امر جلیلی است.
- ب. قضاؤ امر خطیری است.
- ج. قضاؤ واجب عینی است.
- د. قضاؤ واجب کافی است.

۲- دلیل شرطیت عقل در قاضی، چه نوع دلیلی است؟ ص ۱۹ س ۱۵

.۰/۵

- الف. مقید منفصل لبی
- ب. مقید متصل لفظی
- ج. مقید منفصل لفظی
- د. مقید متصل لبی

۳- «قسمة الشركاء ما أشترى بعنهما» چه نوع عقدی است؟ ص ۳۷ س ۱۶

.۰/۵

- الف. متزلزل و غیر مستقل
- ب. لازم و غیر مستقل
- ج. متزلزل و مستقل
- د. لازم و مستقل

۴- در چه صورت دعوای دین بر شخص زنده ثابت نمی‌شود؟ ص ۶۳ س ۳

.۰/۵

- الف. به شهادت یک مرد و دو زن
- ب. به شهادت یک مرد و یک زن
- ج. به شهادت دو زن و یمین مدعی
- د. به شهادت یک مرد و یمین مدعی

۵- «التبیر باداء الشهادة» چه حکمی دارد؟ ص ۸۰ س ۱۶

.۰/۵

- الف. عدم وجوب
- ب. وجوب مطلقاً

- ج. وجوب نسبت به حقوق الله
- د. وجوب نسبت به حقوق الناس

۶- در صورتی که مقر با اقرار دوم از اقرار اول تراجع کند، کدام گزینه صحیح است؟ ص ۱۱۱ س ۱۲

.۰/۵

- الف. هر دو اقرار نافذ است.
- ب. هر دو اقرار نافذ نیست.
- ج. اقرار دوم نافذ نیست.
- د. اقرار اول نافذ نیست.

۷- دو تفاوت فتوای مفتی با حکم قاضی را بیان کنید. ص ۱۲ س ۷-۲ نمره

جواب: ۱. حکم قاضی تطبیق احکام کلی شرعی بر مصاديق جزئی است ولی فتوای مفتی بیان احکام کلی شرعی است. ۲. حکم قاضی در حق همه نافذ است ولی فتوای مفتی فقط در حق مقلدینش حجت است. ۳. وظیفه قاضی تطبیق احکام بر مصاديق است و وظیفه مفتی بیان احکام کلی شرعی می‌باشد و تطبیق بر مصاديق، وظیفه مقلد است.

۲

۸- کیفیت استدلال به روایت «انظروا الى رجل منكم يعلم شيئا من قضایانا فاجعلوه بينكم فائی قد جعلته قاضیاً» جهت اثبات شرطیت
بلغ وابنوسید. ص ۱۹ - ۲ نمره

جواب: در صحیحه فوق کلمه «رجل» که بعنوان لقب استفاده شده هر چند دارای مفهوم نیست اما از آن جا که ورود آن در مورد تعیین کسی که شرعاً برای قضاؤ منصوب شده است، دارای مفهوم شده و از آن شرطیت بلوغ استنباط می‌شود.

۹- دلیل حجیت اقرار از نظر مصنف چیست؟ چگونه اقرار یکی از وسائل اثبات در باب قضاء است در حالی که طبق روایت نبوی، مدارک قضاء منحصر به بینات و ایمان می‌باشد؟ (دو دلیل آن را بنویسید). ص ۳۲ س ۸ - ۲ نمره

جواب: به نظر مصنف دلیل حجیت اقرار، سیره عقلائیه امضاء شده به عدم ردع از تاحیه شارع مقدس است. (۵۰ نمره) این که مدارک قضاء منحصر به بینه و ایمان است مربوط به زمانی است که خصوصیت در کار باشد. لکن با فرض اقرار، خصوصیت نیست لذا نیازی به بینه و یمین نداشته و با وجود اقرار، اثبات می‌شود. (۷۵ نمره) علاوه بر این که دلالت روایت نبوی بر انحصار، قابل تأمل است زیرا در صدد بیان این است که من در باب قضاؤ به بینه و یمین استناد می‌کنم اما چه بسا این دو موجب اشتباه شوند و باعث خوشحالی غیر صاحب حق شوند. (۷۵ نمره)

۱۰- تعریف مصنف از «مدعی» را در ضمن مثال توضیح داده و اشکال تعریف مدعی به «کل من یدعی شيئاً» را بنویسید. ص ۴۲ - ۲ نمره
جواب:

مصنف معتقد است تحدید مفاهیم بر عهده عرف است لذا عند العرف «مدعی» به کسی گفته می‌شود که قولش مخالف با حجت باشد. (۷۵ نمره) مانند استصحاب حالت سابقه که حجت است بر علیه بقای حالت سابقه یا دلیل ید که حجت کافی از ملکیت است. پس اگر کسی در ادعای خود با یکی از این دو حجت مخالف باشد، مدعی است. (۷۵ نمره)

تعریف «مدعی» به «کل من یدعی شيئاً» مستلزم تفسیر شیء به خودش است که یک تعریف دوری بوده و بلا فائد است. (۵۰ نمره)
۱۱- پاسخ مصنف به تعارض بین دو روایت «سأَلْتُ أَبَا عِبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ شَهَادَةِ الصَّبِيِّ فَقَالَ: لَا, إِلَّا فِي الْقَتْلِ يُؤْخَذُ بِأَوْلِ كَلَامِهِ وَ لَا يُؤْخَذُ
بِالثَّانِيِّ وَ شَهَادَةُ الصَّبِيَّانِ جَائزَةٌ بَيْنَهُمَا لَمْ يَتَفَرَّقَا وَ لَا يَرْجِعُوا إِلَى أَهْلِهِمْ» را بنویسید. ص ۵۵ س ۲ - ۲ نمره

جواب: روایت اول مختص به شهادت صبیان بر صبیان است و نه شهادت صبیان بر بالغین.
علاوه بر این که روایت اول را می‌توان مقید به مورد قتل نمود یعنی شهادت اطفال در قتل پذیرفته است. اما روایت دوم به دلیل عدم وجود قائل به مضمون آن و مهجور ماندن آن نزد اصحاب از حجیت ساقط است.

۱۲- دلیل غیر روایی عدم استماع شهادت شریک در مال مشترک و دلیل عدم استماع شهادت دافع ضرر از خود را بنویسید. ص ۶۱ - ۲ نمره
جواب:

جواب: دلیل عدم استماع شهادت شریک در مال مشترک این است که در این هنگام شاهد در حکم مدعی بوده و مدعی در حکم شاهد و این دو عنوان در یک نفر اتحاد پیدا کرده در حالی که بالضروره این دو عنوان، دو شخص مستقل و جدا از هم را دلالت می‌کنند.

دلیل عدم استماع شهادت دافع ضرر از خود این است که شاهد، «مدعی علیه» شده و عنوان خصم پیدا می‌کند که شهادت خصم صحیح نیست.
۱۳- دو دلیل بر اعتبار حسی بودن علم در باب شهادت را بنویسید. ص ۷۷ - ۲ نمره

جواب: دلیل اول: از سکوت روایات نسبت به بیان مستند شهادت فهمیده می‌شود که مستند علم در باب شهادت به عرف واگذار شده و عرف هم در مستند علم در باب شهادت، علم حسی را معتبر می‌داند.

دلیل دوم: دلیلی بر اعتبار شهادت حدسی نیست فلاناً حجت نبوده و لکن قدر متین از جواز شهادت، علم حسی می‌باشد و لذا حجت است.

* سوالات زیر مختص طلاب غیر حضوری مکاتبه‌ای می‌باشد:

۱۴- با توجه به آیه شریفه «إِذَا تَدَأَّبَتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجْلٍ مُسَمًّى فَأَكْتُبُوهُ ... وَ اسْتَشْهِدُوْ شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ ... وَ اشْهِدُوْ إِذَا تَبَأَّبَتُمْ» (قرآن: ۲۸۲) حکم اشهاد در هر یک از دین و بیع و دلیل آن را بنویسید. ص ۸۵ - ۲ نمره

جواب: حکم اشهاد در دین و بیع، استحباب است (۵۰ نمره) سیره قطعیه متشعره منصل به عصر مخصوص علیه السلام و ضرورت، اقتضاه استحباب استشهاد در بیع و دین می‌کنند؛ زیرا در صورت حکم به لزوم استشهاد در بیع و دین، عسر و حرج در زندگی عباد لازم می‌آید که عند الشرع مردود است. (۱۰ نمره)

۱۵- اقرار از عقود است یا از ایقاعات؟ با ذکر دلیل بنویسید. ص ۱۰۹ - ۱ نمره
جواب: نه از عقود است و نه از ایقاعات. به دلیل این که عقود و ایقاعات انشاء هستند و اقرار، اخبار است.

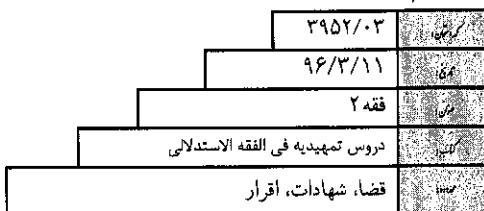
امتحانات مرکز تكميلي (طع ۲)

محل پذيرش: ۷۴ قياده	نمره: ۱۳	نام و نكاح: مصباح
محل پذيرش: ۹۰ قياده	نمره: ۲۰	نام و نكاح: مصباح

جواب

خوداد سال تحصيلي ۹۵-۹۶
رشنده هاي تفسير تاریخ، لغت، کلام، امامت، مهدویت، اخلاقی، ایيات حرب و رودی ۹۵

مهر مدرسه

نام و نام خانوادگی: کد طلیعی: شرکت: آستان:

۰/۱۵

۱. برای اثبات طلوع هلال ماه چه بینه‌ای لازم است؟

(الف) دو مرد عادل (ب) دو مرد عادل یا یک مرد عادل با قسم (ج) دو مرد عادل یا یک مرد و دو زن عادل (د) دو مرد عادل یا یک مرد و دو زن یا چهار زن عادل

۰/۱۵

۲. اقرار در چه زمانی حجت است؟

(الف) اگر به دلالت لفظی بر مطلبی دلالت کند (ب) اگر به دلالت لفظی بر مطلبی دلالت کند (ج) اگر به اشاره یا به دلالت مطابقی نه التزامی بر مطلبی دلالت کند (د) اگر بر مطلبی دلالت کند به هر دلالتی که باشد

۰/۱۵

۳. کدام گزینه صحیح است؟

(الف) أخذ اجرت بر قضا جائز نیست، چون در حکم رشوه است. (ب) أخذ اجرت بر قضا و ارتزاق قاضی از بیت المال هر دو جائز است. (ج) أخذ اجرت بر قضا و ارتزاق قاضی از بیت المال هیچ کدام جائز نیست. (د) أخذ اجرت بر قضا و ارتزاق قاضی از بیت المال در صورت فقر قاضی جائز است.

۰/۱۵

۴. طبق نظر مصنف، مدعی کیست؟

(الف) کسی که عرف او را مدعی بداند. (ب) کسی که قولش مخالف ظاهر باشد. (ج) کسی که قولش مخالف اصل باشد. (د) کسی که قولش مخالف حجت شرعی باشد.

۰/۱۵

۵. در کدام مورد شهادت کافر علیه مسلم پذیرفته می شود؟

(الف) در هر وصیتی (ب) در وصایای غیر مالی (ج) در وصیت مالی (د) در وصایای غیر تملیکی

۰/۱۵

۶. در ادعای عین علیه حی کدام مورد نمی تواند شاهد باشد؟

(الف) دو مرد عادل (ب) دو مرد عادل یا یک مرد عادل با قسم مدعی یا یک مرد و دو زن (ج) دو مرد عادل یا یک مرد عادل با قسم مدعی (د) دو مرد عادل یا یک مرد عادل و قسم مدعی یا دو زن و قسم مدعی

۷. واما اعتبار آن یکون المخالفه مخالفه لمثبت اعتباره بنحو القطع فلانه بدون ذلک یعود الحکم مشمولًا لقوله (ع):

فإذا حکم بحکمنا فلم يقبل منه فإنما استخف بحکم الله. إذا المراد فإذا حکم على طبق الموازين الشرعیه التي يؤیدی اليها نظره».

با توجه به عبارت فوق، در چه صورت می توان حکم قاضی را نقض کرد؟ دلیل مذکور در عبارت را کاملاً توضیح دهد. (ترجمه پذیرفته نیست)

۲

۸. با توجه به صحیحه ابی خدیجه: «أَنْظُرُوا إِلَى رَجُلٍ مِّنْكُمْ يَعْلَمُ شَيْئاً مِّنْ قَضَايَا نَفَاهَةِ فَإِنِّي قَدْ جَعَلْتُهُ قاضِيًّا» ممکن است توهم شود که رجولیت شرط قاضی نیست.

۳

(الف) منشأ این شهید و پاسخ آن را بیان کنید.

(ب) با قطع نظر از صحیحه فوق، اصل اولی اعتبار رجولیت است یا عدم آن؟ توضیح دهید.

۹. برای جواز شهادت صبی ممکن است به آیه شریفه: «وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَاءِ كُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَ أَرْبَعَهُ مِنْكُمْ» استناد شود.

۲

(الف) کیفیت استدلال را توضیح دهید.

(ب) اشکال مصنف به استدلال را (با قطع نظر از روایات و ادلہ خاص) بیان نمایید.

۳

۱۰. قاعده «من ملک شیئاً ملک الاقرار به» را توضیح دهید و برای آن مثالی بزنید و تفاوت آن را با قاعده اقرار بیان نمایید.

*سؤالات زیر مختص طالب غیرحضوری مکاتبه‌ای می‌باشد:

۱۱. فرق قاضی منصوب و قاضی تحکیم را بیان نمایید. و استدلال بر نفوذ حکم قاضی تحکیم را با توجه به آیه شریفه: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ كُمْ أَنْ تَؤْدُوا الْأَمَانَاتَ إِلَى أَهْلِهَا وَإِذَا حَكِمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ» توضیح دهید.

۲

۱

۱۲. مدرک قاعده اقرار مطابق نظر مصنف چیست؟ توضیح دهید.

۱۳. با توجه به روایت: «إِنَّمَا اقْضَى بَيْنَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالْإِيمَانِ...» این شهیده ایجاد می‌شود که اقرار از وسائل اثبات دعوی نیست. منشأ شهیده و پاسخ آن را بیان کنید.

۲

۱۴. در باب شهادت بر شهادت چگونه می‌توان بین دو روایت زیر جمع کرد؟

(الف) «كان على (ع) لا يجير شهادة رجل على رجل إلا شهادة رجلين على رجل». ب) «ان علياً عليه السلام قال: لا اقبل شهادة رجل حتى وإن كان بالليمين». (مقتضای هر روایت را ذکر کرده، جمع آنها و حکم نهایی را بیان کنید.)

۲

*سامانه پیام ۵۰۰۰۱۷۱۷۱۴۴۲۱ اداره کل سنبش و پذیرش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سوالات امتحانی می‌باشد.

«ذکر کد امتحان و شماره سوال به صورت دقیق جهت امکان بروز و موابکوی ضروری است.»

امتحانات مهرکز تكميلی

نام پاکنوان: ۱۵	نام پاکنوان: ۱۷	نام پاکنوان: ۱۹	نام پاکنوان: ۲۰
نام پاکنوان: ۱۵	نام پاکنوان: ۱۷	نام پاکنوان: ۱۹	نام پاکنوان: ۲۰
ساعت برگزاری: ۹:۳۰	ساعت برگزاری: ۹:۴۵	ساعت برگزاری: ۹:۴۵	ساعت برگزاری: ۹:۴۵
حضوری	غیرحضوری	حضوری	غیرحضوری
شنبه	شنبه	شنبه	شنبه
شهریور	شهریور	شهریور	شهریور

شهریور ۹۷-۹۸

رشته فلسفه، کلام، تفسیر، تاریخ، اخلاق، مهدویت، امامت و ادبیات عرب مهر ۹۷

مهر حوزه آزمون

۳۹۷۳/۰۶

۱۳۹۸/۰۶/۰۵

۲

دروس تمهدیه فی فقه الاستدلالی

جلد سوم: قضا، شهادات و اقرار

نثارد

احتجاجات

نام دام خانوادگی: نام پدر: نام مادر: کدملکی: شهروان: آستان: درesse عليه:

۱- از دیدگاه مصنف مناسب ترین عبارت برای تعریف قضاء کدام است؟

۰/۵

 الف. الولاية على الحكم شرعا بين المتخصصين

 ب. مجرد الحكم ولو من لا ولاية له عليه

 ج. الحكم من له الولاية على ذلك شرعا

 د. الحكم بين المتخصصين لرفع الخصومة
۲- تعریف دقیق «مدعی» در نگاه مصنف چیست؟

 الف. من يكون ملزمًا بالإثبات.

 ب. من يدعى شيئاً إسلامياً.

 ج. من خالف قوله الحجة.

 د. من اذا ترك ترك.
۳- مقصود از «سائل» در روایت «سالته عن السائل الذي يسأل بكته هل قبل شهادته؟» کیست؟ چرا؟

۰/۵

 الف. من اتخاذ ذلك حرفة؛ لقرينة منفصلة

 ب. من يسأل لغيرعارض؛ لقرينة منفصلة

 ج. من يسأل بكته مطلقاً للطلاق

 د. من اتخاذ ذلك حرفة؛ للانصراف
۴- به نظر مصنف مستند حجیت اقرار چیست؟

 الف. سیره عقلائیه

 ب. شهرت

 ج. عرف

 د. روایت
۵- دو قول درباره چگونگی رسیدگی در فرضی که مدعی علیه از قسم خوردن و رد قسم به مدعی، نکول کند، را ذکر کرده و مختار مصنف را با دلیل بیان نماید.

۰/۵

۲

امتحانات مرکز تكمیلی نیمسال دوم ۱۳۹۷-۹۸

رشته فلسفه کلام، تفسیر، تاریخ، اخلاق، مدویت، امامت، ادبیات عرب مرد

نمره: ۱۵	ساعت گزاری: ۱۰ صبح	ملت پاگلی: ۷۰ دققه
نمره: ۱۷	ساعت گزاری: ۱۱ صبح	ملت پاگلی: ۹۰ دققه

کد امتحان: ۳۹۷۲/۰۶
تاریخ ازمون: ۱۳۹۸/۰۲/۳۰
فقط: ۲
کتاب: دروس تمھیدیه - جلد ۳
محاذیق: کتب قضاء، شهادات و اقرار

مهر مدرسه

نام و نام خانوادگی: کد طلیقی: شرکت: مدرسۀ علمیه: استان:

۱- از روایت: «يَنْظَرُونَ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ مِمْنُ قَدْ رَوَى حَدِيثَنَا وَ نَظَرَ فِي حَالِنَا وَ حَرَامِنَا وَ عَرَفَ أَحْكَامَنَا فَلَيَرْضُوا بِهِ حَكْمًا ...» کدام ویژگی حاکم استفاده می شود؟ ص ۱۴، ۲۱

الف. رجولیت

ب. ایمان

ج. عدالت

د. علم به احکام شرعی ولو از روی اجتهاد نباشد.

۲- کدام یک از ادلۀ زیر می تواند مدرک قاعده قرعه به نحو کلی باشد؟ ص ۳۴-۳۳

الف. آیه شریفه: «فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ» (الصفات: ۱۳۱)

ب. آیه شریفه: «وَ مَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقَوْنَ أَقْلَامَهُمْ أَيْهُمْ يَكْفُلُ مَرِيمَ» (آل عمران: ۳۴)

ج. روایت: «كُلَّ مَا حَكَمَ اللَّهُ بِهِ فَلِيسَ بِمَخْطَىٰ»

د. همه موارد

۳- روایت: «سئل أبُو عبد الله (عليه السلام) عن شريكتين شهد أحدهما لصاحبه، قال : تجوز شهادته إلا في شيء له فيه نصيب ...» بر چه خصوصیتی در شاهد دلالت می کند؟ ص ۶۰

الف. عدم ثبوت نفع برای شاهد

ب. رجولیت

ج. عدم تعدد در بعض موارد

د. عدم جواز شهادت زنان در مال

۴- مطابق نظر مصنف، آیه شریفه: «وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءِ إِذَا مَا دُعُوا» (بقره: ۲۸۲) بر چه نکته ای دلالت می کند؟ ص ۷۸-۸۰

الف. وجود تحمل شهادت

ب. کراهت عدم تحمل شهادت

ج. وجود تحمل و اداء شهادت

د. وجود اداء شهادت

۵- ضمن تبیین دلالت صحیحه ابی خدیجه: «أَنْظُرُوا إِلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ يَعْلَمُ شَيْئًا مِنْ قَصَائِدَنَا فَاجْعُلُوهُ بَيْنَكُمْ ...» بر اعتبار بلوغ، مقتضای اصل عملی هنگام شک در اعتبار بلوغ در قاضی را توضیح دهید. ص ۲۹۲، ۲۶۴۱۹

جواب: در روایت به «رجل» مجتهد ارجاع شده و لفظ «رجل» بر مذکر بالغ دلالت می کند. پس بلوغ معنبر است.

اصل عدم نفوذ قضاء شخص علیه دیگر است مگر اینکه خلاف آن ثابت شود و قدر متین جواز، حکم رجل است و نسبت به غیر رجل به اصل عدم نفوذ حکم تمسک می کنیم.

۶- ضمن بیان دلیل غیر لفظی برای اعتبار اجتهاد در قاضی، دلیل غیر لفظی در فرض اطلاق ادله نصب قاضی، بر اعلمیت قاضی را ذکر نمایید. ص ۲۱، ۲۲

جواب: (الف) دلیل نفوذ حکم قاضی و لزوم قضاوت، لزوم حفظ نظام است و این زمانی حاصل می شود شخص مجتهد قاضی باشد نه غیر مجتهد؛ پس اجتهاد شرط است.

(ب) اصل عدم نفوذ قضاء است و برای حفظ نظام که دلیل لبی است باید قاضی داشته باشیم و قدر متین دلیل، قضاء مجتهد اعلم است.

۷- در هر یک از دو حالت زیر با ذکر دلیل بیان کنید آیا مالک می تواند مال خود را بدون اذن دیگری بردارد یا نه؟

الف) اگر مال عینی باشد که در دست دیگری است. ص ۴۶-۴۷

جواب: الف) بله اگر مستلزم تصرف در اموال غیر باشد. دلیل جواز نیز قاعده الناس مسطون علی اموالهم است.

ب) اگر مال دین بر ذمه دیگری باشد.

ب) خیر؛ زیرا شخص مالک کلی است و تعین کلی در ضمن یک مصدق، به تشخیص و تعیین صاحب ذمه (بدهکار) بستگی دارد.

۸- استدلال شهید ثانی بر جواز شهادت غیر مؤمن مستضعف به روایت: «لو كان الأمر إلينا لأجزنا شهادة الرجل إذا علم منه خيراً ...» به این بیان که مقتضی موجود و مانع مفقود می باشد را توضیح دهید. ص ۵۹

جواب: مقصود از «مقتضی» اطلاق روایت فوق است که می گوید: «اگر حکومت دست ما (ائمه) بود، شهادت مرد را که خیر او و نیکی او ظاهر بود می پذیرفتیم» و این یعنی کافی است شاهد به حسب ظاهر مرد نیکی باشد و اطلاقش شاهد غیر مؤمن مستضعف نیز می شود.

و اما مانع: تنها مانع محتمل، عنوان «فسق» است. لکن چون این شخص مستضعف است و معاند نیست، نمی توان او را فاسق دانست. پس مانع نیز وجود ندارد. پس شهادت او مقبول است.

۲

۲

۹- اثبات شهادت در هر یک از دعوای زیر از چه طریق ممکن است؟ ص ۶۳

الف) دعوای دین علیه میت: شهادت دو مرد عادل به ضمیمه قسم مدعی

ب) دعوای زنا:

ج) دعوای نکاح: شهادت دو مرد یا یک مرد و دو زن

د) دعوای وصیت به مال برای شخص: شهادت چهار مرد یا سه مرد و دو زن یا دو مرد و چهار زن. در فرض اخیر فقط جلد ثابت می شود.

۱

۱۰- ضمن تعریف اقرار، عقد یا ایقاع بودن آن را توضیح دهید. ص ۱۰۹

جواب: اقرار اخبار به حقی است که علیه مقر ثابت است یا اخبار به عدم حق برای اداست.

با توجه به تعریف ذکر شده اقرار از مقوله اخبار است و انشاء نیست و لذا نه عقد است و نه ایقاع.

۱۱- اگر کسی مدعی زوجیت زنی شود و زن انکار کند، چه آثاری نسبت به مدعی جاری می شود. مستند آن چه قاعده‌ای است؟

ص ۱۱۳

۲

جواب: هر اثری که علیه مدعی باشد بار می شود؛ مثل حرمت نکاح با خواهر یا مادر در مدعی علیها و حرمت نکاح با زن دیگر (اگر چهار زن داشته باشد)

و ... (نمره)

و مدرک آن قاعده: «من ملکَ شيئاً ملکَ الاقرارَ» می باشد.

کسرسوال زیر مختص طلاب غیر حضوری می باشد:

۱۲. دو دلیل برای اعتبار «جزم در دعوی» برای سمع دعوی، بنویسید. ص ۲۹

جواب: ۱. بدون جزم عنوان مدعی صدق نمی کند تا احکام مدعی ثابت شود. ۲. سمع دعوای بدون جزم، به ضرر مدعی علیه است. ۳. در صورت پذیرش دعوای بدون

جزم، حلف مدعی در صورت رد ممکن نیست چون جزم به ادعایش ندارد. ۴. در صورت عدم جزم، اصل عدم ثبوت حق و برایت ذمہ مدعی علیه مانع پذیرش

دعواست. (دو مورد هر کدام ۱ نمره لازم است).

سامانه پیام کوتاه ۵۰۰۰۱۷۱۷۱۴۴۲۱ معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و اتفاقات پیرامون سوالات امتحانی می باشد.

در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سوال به صورت دقیق جهت امکان بروز و جوابگویی ضروری می باشد.

امتحانات متصرک تکمیلی (طبقه ۳)

امتحان ۱۰ صبح
ساعت ۶۵ دققه

نحوه درست	فرموده	نمایش این جمل

نیمسال اول ۹۷-۹۶
رشته قرآن و روزی یعنی ۱۵

مهر مدرسه

۳۹۶۱/۰۵	کارشناس
۱۳۹۶/۱۰/۱۷	تاریخ
۲	فقط
دروس التمهیدیہ فی الفقہ الاستدلائی	کتاب
قضايا، شهادات و اقرار	متن

نام و نام خانوادگی: کد ملکی: آموزش: مدرسه: شهرستان: استان:

.۱۵

۱- به نظر مصنف تعریف مناسب برای قضاء چیست؟

- (الف) الولاية علی الحکم شرعاً بین المتخاصمين لفصل الخصومة
- (ب) الحکم بین المتخاصمين لفصل الخصومة دون مجرد الولاية
- (ج) الحکم لفصل الخصومة ممن له الولاية علی ذلك شرعاً
- (د) رفع المخاصمة علی الوجه الشرعی و العقلی

۲- کدام یک از شرایط قضی با توجه به انصهار ف صحیحه «انظروا الى رجل منکم یعلم شيئاً من قضایانا فاجعلوه بینکم فانی قد جعلته قضیاً» قابل استفاده می باشد؟

.۱۵

- (الف) عدالت
- (ب) طهارة مولد
- (ج) اجتهاد و عقل
- (د) اعلمیت و عدالت

.۱۵

۳- به نظر امامیه شاهد گرفتن در کدام مورد واجب است؟

- (الف) طلاق
- (ب) نکاح
- (ج) دین
- (د) بیع

.۱۵

۴- در صورت ادعای زوجیت یک زن و تهدیق او دلیل حکم به زوجیت چیست؟ در صورت انکار زن و فقدان بینه مرد کدام اثر مترتب می شود؟

.۱۵

- (الف) قاعدة حجیت اقرار - وجوب نفقة

(ب) قاعدة «من ملک شيئاً ملک الاقرار به» - لزوم نفقة

(ج) قاعدة «من ملک شيئاً ملک الاقرار به» - حرمت ازدواج با مادر زن

(د) روایت «اقرار العقاله علی أنفسهم جائز» - حرمت ازدواج با مادر زن و وجوب نفقة

۵- قاضی منصوب و قاضی تراضی را تعریف کنید.

۲

۶- هر یک از عبارات «اذا حکمتم بین الناس ان تحکموا بالعدل» و «فانی قد جعلته عليکم حاکماً» به کدام یک از اقسام قاضی اشاره دارد؟

۱

۷- شش مورد از شرایط سماع دعوا را بنویسید.

۱/۵

۸- نظر مصنف در مورد تعریف مدعی را نوشه و توضیح دهید.

۲

۹- با توجه به روایت «کان امیر المؤمنین علیه السلام یقول: لا اقبل شهادة الفاسق الا على نفسه» به سوالات زیر پاسخ دهید.

۲

(الف) شهید ثانی (وه) نحوه فقدان مانع در قبول شهاده غیر مؤمن مستضعف را چگونه توجیه می کند؟

(ب) دیدگاه شهید ثانی (وه) درباره تحقق عدالت در غیر مؤمن مستضعف را توضیح دهید.

۱۰- چرا حدیث «اقرار العلاء على انفسهم جائز» نمی تواند مدرک حجیت اقرار باشد؟ دلیل عدم اعتماد به شهرت عملی آن بر فرض تمامیت صغروی و کبروی حدیث چیست؟

۲

۱۱- در مورد شهادت نساء در باب قتل به خصمیه روایت «قلنا: أتجوز شهادة النساء في الحدود؟ فقال: في القتل وحده، إن عليا كان يقول: لا يبطل دم إمرىء مسلم» و «لا تجوز شهادة النساء في الحدود و لا في القود» چه چیزی فهمیده می شود؟ توضیح دهید.

۱/۵

۱۲- شهادت بر شهادت به چه معنی است؟ به طور کلی در چه مواردی پذیرفته و در چه مواردی رد می شود؟

۲

«سامانه پیام کوتاه ۱۴۰۱۷۱۷۳۵۰۰۰۵ اداره سنتش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سوالات امتحانی می باشد.»

«در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سوال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی دروازی می باشد.»

امتحانات متمرکز تكمیلی (سطح ۳)

درستگاه ۹ صبح	نر ۱۵	درستگاه ۹ صبح	نر ۱۷
برخورد	برخورد	برخورد	برخورد
شنبه‌ام سعی‌ال		شنبه‌ام سعی‌ال	

نیمسال دوم ۹۶-۹۷

و شناختی فلسفه، کلام، تفسیر، تاریخ، اخلاقی، مهدویت، امانت و ادیان عرب و زرودی مهر ۹۶

۳۹۶۲۰۶	کارخانه
۱۳۹۷/۰۳/۳۰	۹۶
۲	میان
دروس تمهیدیة فی الفقه الاستدلالي	کتاب
جلد سوم: کتب قضاة (ص ۵۰-۵۱)، شهادات (ص ۸۶-۹۱) و	۹۶
افزار (ص ۱۱۲-۱۰۷)	۹۶

مهر مدرسه

ام و نام خانوادگی: کد ملکی: شرکت: درس علیه: آمان:

۱- روایت «اکثر تعاهد قضائی و افسح له فی البذل ما یزیج علته...» بر کدام یک از احکام باب قضاء دلالت می‌کند؟ ص ۱۸

۰/۱۵

الف. جواز ارتراق قضائی از بیت المال

ب. حرمت اخذ اجرت بر قضاة

ج. جواز اخذ اجرت بر قضاة

د. حرمت رشوه

۲- با توجه به روایت «سئل عن رجل ممحض فجر بامرأة فشهده عليه رجالان و اربع نسوة فلاتجوز شهادتهم ولا يرجح و لكن يضرب حد الزانى» در مورد شهادت بر زنا، با شهادت دو مرد و چهار زن، چه حدی ثابت می‌شود؟ ص ۷۱ پ ۲ خط ۴

۰/۱۵

الف. سنگسار

ب. تبعید

ج. شلاق

د. اعدام

۳- با دقت در روایت «إن علياً (عليه السلام) كان لا يجيز شهادة رجل على شهادة رجل، الا شهادة رجلين على شهادة رجل» شهادت بر شهادت، در کدام مورد پذیرفته می‌شود؟ ص ۸۳ پ ۲ خط ۱

۰/۱۵

الف. حقوق ناس

ب. حقوق خاص الهی

ج. حقوق مشترک الهی

د. حقوق ناس و حقوق الله

۴- نظر مصنف با استناد به آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ثَدَيْتُمْ بَنِيهِنَّ إِلَى أَجْلٍ مُسَمَّى فَأَكْتُبُوهُ ... وَ اسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ ... وَ أَشْهِدُوا إِذَا تَبَيَّنَتْمُ» (بقره: ۲۸۲) درباره حکم شاهد گرفتن در دین و بیع به ترتیب چیست؟ ص ۸۵ مستند ۱۲

۰/۱۵

الف. وجوب - وجوب

ب. استحباب - وجوب

ج. وجوب - استحباب

د. استحباب - استحباب

۵- اشکال وارد شده بر دلالت روایت «الساحت انواع کثیره منها ما اصیب من اعمال الولاة الظلمة و منها اجر القضاة و اجر الفواجر...» بر حرمت اجرت بر قضاء و جواب از آن را توضیح دهید. ص ۱۷ مستند ۷ - ۲ نمره

۲

جواب: اشکال: این روایت به قرینه کلمه «منها» که مرجع آن «ما اصیب من اعمال الولاة الظلمة» می‌باشد ناظر به قضات منصوب از سوی ظالمین است پس از این روایت، نمی‌توان حرمت اجرت بر قضاء را استفاده نمود. (۱ نمره) پاسخ: اولاً: اگر مرجع ضمیر این گونه باشد مناسب بود که به جای «منها» از تعبیر «منه» استفاده شود. ثانياً: نباید این دقت‌ها را بر روایات تحمیل نمود زیرا معمولاً روایان نقل به معنی می‌کنند و به این دقائق توجه ندارند. (۱ نمره) [در جواب از اشکال یک مورد کافی است.]

۶- با استدلال به صحیحه «قال رسول الله صلى الله عليه و آله: إنما أقضى بينكم بالبيانات والأيمان» آیا قضاء بر مدعاً عليه به مجرد نکول وی از قسم و رد نافذ است؟ توضیح دهید. ص ۲۵ مستند ۵ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: خیر (۰/۵ نمره) با توجه به روایت نبوی «من بين شما به بينه و قسم قضاؤت می‌کنم» در صورتی می‌توان بین طرفین دعوا قضاؤت کرد که یا مدعاً بینه داشته باشد یا منکر قسم بخورد، و در فرض سوال حکم کردن بر مدعاً علیه، حکم بدون بینه و قسم است و نافذ نیست.

۷- صاحب جواهر در تبیین معنای مدعی می‌نویسد: «ان المرجع فی تحديد المدعى هو العرف فکل من صدق عليه عرفاً عنوان المدعى ثبت کونه کذلک و کان ملزمًا بالبینه» نقطه قوت و ضعف نظریه مذکور را از دیدگاه مصنف بیان کنید. ص ۴۲ مستندج - ۲ نمره

جواب:

از آنجا که برای عنوان مدعی در شریعت تعریفی ارائه نشده است، مرجع قرار دادن عرف برای تبیین و تعریف آن نقطه قوت نظریه صاحب جواهر می‌باشد. (۱ نمره) اما تا زمانی که معین نکنیم که ملاک و ضابطه تعیین مدعی از نظر عرف چیست، توانستهایم تبیین و تعیین مدعی را خاباطه‌مند سازیم، بلکه تنها آن را ممکول به جای دیگری ساخته‌ایم. (۱ نمره)

۸- اشکالی که در استناد به اطلاق آیه شریفه «فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ» (س: ۶) برای اثبات حجیت شهادت صبی ممیز وجود دارد را بیان کنید. (بیان یک اشکال کافی است). ص ۵۴ مستند ۱ پ ۲ - ۲ نمره

جواب: اولاً، اطلاق آیه شریفه نسبت به شرایط شاهد قابل مناقشه است، زیرا این آیه شریفه صرفاً در مقام بیان اصل لزوم گرفتن و اقامه شاهد می‌باشد و در مقام بیان جزئیات مساله نیستند تا بتوان به اطلاق آن‌ها تمسک کرد.

ثانیاً، اگر هم اطلاق آیه شریفه را بینیریم اطلاق مذکور به وسیله روایات که بلوغ را شرط شهادت بیان کردند، تقيید زده می‌شود.

۹- کیفیت جمع بین صحیحه «قلنا: أ تجوز شهادة النساء في الحدود؟ فقال: في القتل وحده، إن علياً عليه السلام) کان يقول: لا يبطل دم أمرى مسلم» و موقنه «لا تجوز شهادة النساء في الحدود و لا في القود» درباره قبول یا رد شهادت زن درباره قتل را توضیح دهید. ص ۷۱ و ۷۲ - ۲ نمره

جواب: در صحیحه شهادت زن در قتل پذیرفته شده، زیرا خون مسلمان نباید پایمال شود. (۰/۰ نمره) برای جلوگیری از پایمال شدن خون مسلمان دو راه وجود دارد:

۱. قصاص، ۲. اخذ دیده؛ (۰/۰) با توجه به موقنه باید گفت قصاص با شهادت زن ثابت نمی‌شود (۰/۰ نمره) لذا صحیحه اختصاص به ثبوت دیده دارد. (۰/۰ نمره)

۱۰- دلیل لزوم علم برای جواز شهادت چیست؟ آیه شریفه «و لَا يَأْبَ الشُّهَدَاءِ إِذَا مَا دُعُوا» (قره: ۲۸۲) بر چه چیزی دلالت می‌کند؟ ص ۶۳ و ۶۴ - ۱/۵ نمره

جواب: زیرا شهادت خبر دادن جزءی و از روی علم و یقین است، و جزم در اخبار، جز با علم حاصل نمی‌شود و در صورت عدم علم، کذب در شهادت لازم می‌آید، زیرا شاهد بدون علم و یقین در مقام شهادت اقدام به اخبار کرده است.

ب. وجوب تحمل شهادت.

۱۱- در صورتی که مرد ادعای زوجیت یک زن را مطرح نماید ولی زن انکار نماید حکم و دلیل هر یک از مسائل ذیل را بنویسید. ص ۱۱۳ - ۲ نمره

(الف) زوجیت: جواب: زوجیت محقق نمی‌شود؛ (۰/۰ نمره) زیرا صرف ادعای مرد است و زن اقرار نکرده است. (۰/۰ نمره)

(ب) ازدواج مرد با مادر آن زن: جواب: حرام است؛ (۰/۰ نمره) به دلیل حجیت اقرار مرد علیه خود. (۰/۰ نمره)

(ج) نگاه مرد به زن: جواب: حرام است؛ (۰/۰ نمره) چون (تحت قاعده حجیت اقرار قرار نمی‌گیرد) و دلیلی بر جواز نظر وجود ندارد. (۰/۰ نمره)

(د) نفقه: جواب: واجب نیست؛ (۰/۰ نمره) زیرا اتفاق در مقابل تمکن است. (۰/۰ نمره)

* سؤال زیر مختص طلاب غیر حضوری می‌باشد:

۱۲- اقرار عقد است یا ایقاع؟ چرا؟ ص ۱۰۹ - ۲ نمره

جواب: اقرار نه عقد است نه ایقاع، (۰/۰ نمره) زیرا عقد و ایقاع هر دو از مقوله انشاء هستند (۰/۰ نمره) اما اقرار از مقوله اخبار است (۰/۰ نمره) که در آن اقرار کننده از حقی که پیش از این بر عهده او ثابت گردیده و یا از عدم حق خود بر عهده دیگری خبر می‌دهد. (۰/۰ نمره)